

Baarden sparen

U had er wellicht nog nooit last van, maar in Tongeren grijpt de kroningskoorts weer wild om zich heen. In juli zullen vele Tongenaars immers opnieuw meestappen in de zevenjaarlijkse Kroningsprocessies die het leven van Maria uitbeelden. Nu al knutselen ze aan kleren en attributen, en plannen ze straatversiering. „Nog nooit ging ik kijken. Ik stap liever mee”, vertelt Marie-Therèse. En dat geldt voor haar hele familie.

Jozefien Van Huffel

Marie-Therèse en haar man Felix, Martine met een portret van grootvader Jean, en Irma. Allemaal kijken ze uit naar de Kroningsfeesten. © Mine Daelemans

DRIE generaties vrouwen bladeren door familiefoto's vol mensen in kleurige processiekledij. „We worden oud”, besluit Martine, dit jaar aan haar vijfde kroning toe. „Kijk, 1981. Toen was ik drie...” Meer dan tien kroningen geleden werkten Martines overgrootouders al mee aan het versieren van de Wijkstraat, de straat waar nu moeder Marie-Therèse, vader Felix en grootouders Irma en Jean wonen. Aan de Kroningsfeesten 2009 dragen de drie generaties ieder hun steentje bij.

„Het versieren nam mijn vader over van zijn ouders. Overal zorgde het straatcomité voor versierde hoekjes. Hier werd bijvoorbeeld altijd een grot opgesteld”, vertelt Marie-Therèse. Ze haalt er een foto bij. „Deze wereldbol was het hoogtepunt voor mijn vader. De bolletjes van de paternoster errond hebben de kleuren van de werelddelen. Net toen het Maria-beeld er met een brandweerkraan werd opgetild, kwam een arm los. Gelukkig bleef hij in de mouw steken. Alleen wij hebben het geweten.”

Dit jaar zet Martine in de straat waar ze een bloemenwinkel openhoudt de traditie voort. „Vroeger was het versieren een prestigieus zaak. Overal waar de Koning passeerde, maakten de comités een grote poort. De laatste jaren nam het enthousiasme een beetje af. Zonder mij had ook de Kielenstraat gewoon hetzelfde gedaan als de vorige keer, maar ik kon de mensen overtuigen iets fantastisch te doen.” Tienduizend kunstbloemen bestelde Martine voor een bloementapijt op zes meter hoogte, vanaf de middeleeuwse Moerenpoort over de hele lengte van de straat. De straatbewoners knutselen elke donderdagavond samen, en werken thuis verder. „Nu de andere straten weten dat wij ervoor gaan, steken ze ook een tandje bij”, lacht Martine.

Alle floristen van Tongeren werden bovendien samengeroepen om tijdens de Kroningsfeesten

gratis de versiering van de Onze-Lieve-Vrouwebasiliek te verzorgen. „Pas vlak vóór de processies mogen we de bloemen plaatsen, dus moeten we wellicht de hele nacht doorwerken. Wij zijn er ook de hele week verantwoordelijk voor dat de bloemen water krijgen.”

Nachtrust of niet, weinig kan Martine tegenhouden om ook nog eens mee te stappen in de processie die Tongeren tussen 5 en 12 juli vier keer zal doorkruisen. Het vijftiende-eeuwse Mariabeeld dragen de Tongenaars om de zeven jaar rond sinds het in 1890 werd gekroond. Vanaf 1960 beelden verschillende groepen tafereel uit het leven van Maria uit. Irma en Jean zitten sindsdien in het bestuur van *Het afscheid, De vissers* in de volksmond, en telkens stapt de hele familie mee. „Bischop Hoogmartens deed ooit ook nog mee met ons”, vertelt Irma trots. „Wanneer wij aan de tribune passeren, zingt hij ons lied nog steeds mee.”

„De meeste groepen zijn gebonden aan een wijk of dorp. *De vissers* niet, maar het is een populaire groep die elk jaar groeit”, zegt Marie-Therèse. „Twee jaar vooraf openen de inschrijvingen, en sommige zwangere vrouwen schrijven alvast hun ongeboren kind in.”

bels”, lacht Martine. Marie-Therèse was zeven toen ze Maria's sleep droeg. „In de kloostergang moesten we heel lang oefenen om te schrijden en om onze armen in hoeken van negentig graden te houden.”

Toch blijven ze in de Wijkstraat een echte 'vissersfamilie'. „Wij lopen achteraan en zingen ons te pletter”, vertelt Marie-Therèse. Tijdens de processie loopt Jezus met Maria voor de families en haalt hij er zijn apostelen uit. Daarvoor stappen de eigenlijke vissers, die lange netten dragen. „Pépé maakte die netten. Omdat ze er authentiek moesten uitzien, hingen ze weken in weer en wind rond de boom in de tuin”, herinnert Martine zich.

Irma verzorgt dan weer de kleren van de vissers. Marie-Therèse schept op: „Al vijftig jaar, want het was wel geen feest in '59, maar toen was ze al bezig voor '60.” „Eerst naaide ik kleren van jute”, vertelt Irma. „Gevolg: veel kapotte naalden. Nu gebruiken we fijnere stof, dit jaar voor 247 personen.” De 85-jarige Irma snijdt nog alle kleren, en heeft hulp voor het naaien. „Alleen voor de kinderen is nog niets gesneden, want die groeien nog.”

Zingend gekapt

„Kijk, dit is mijn vader in 1967, toen nog met valse baard en pruik”, toont Marie-Therèse een foto. Irma lacht. „Ik zocht Jean, en vroeg een man die op me af kwam of die hem soms gezien had. 'Wie houdt gij voor de zot?', zei hij. Ik herkende mijn eigen man niet!” „Valse baarden mogen niet meer. In de kroningsjaren laten de mannen dus hun baard staan zodra ze nieuwjaar hebben gevierd. In het straatbeeld zie je nu al veel baarden”, vervolgt Marie-Therèse. „Na de laatste processie gaan ze massaal naar de kapper, onder het zingen van het visserslied.”

Misschien wordt het wat warm met die baarden, maar de vissers hopen vóór juli op mooi weer. „In mijn herinnering is het altijd warm”, bedenkt Martine. Irma vult aan: „In 1995 trokken we vóór de feesten naar Lourdes. Ze vroegen ons te bidden voor mooi weer. Het werd zo warm, dat volwassen kerels tijdens de processie flauwvielen. Tja, voor hoeveel graden we moesten bidden, was niet gezegd.”

Nochtans wandelen de processiegangers niet mee voor het mooie weer. Marie-Therèse: „Voor Tongenaars is meelopen een beleving. We geven geen kikk als het regent, merken het niet als de mensen in het publiek naar ons zwaaien.” „Het zijn bijzondere dagen”, mijmert Irma. „Weken vooraf al marcheren groepen in hun gewone kleren door de straten om te oefenen.” „Tongeren rekent in periodes van zeven jaar”, besluit Martine. „Wegenwerken schieten in gang als de Kroningsfeesten eraan komen, maar er is geen sprake van dat er tijdens de processie nog kranen te zien zijn.”

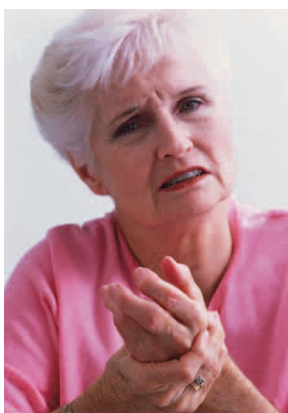
Felix en Marie-Therèse met Martine en hun andere kinderen in 1995. © Familie Juveyns

Martine vult aan: „Bij de eerste samenkomst worden dan Jezus, Maria en de apostelen gekozen. Ik raadde dit jaar de Jezusfiguur aan: mijn buurman, een rijzige figuur met langbruin haar en een baard.”

Ooit stapten ze ook wel met andere groepen mee, Martine met haar lagere school in *De Boodschap*, Marie-Therèse met *De zingende Maagden*. „Dat zijn goed gedrilde meisjes die als één lichaam zingen en met een palm zwaaien. Iedereen krijgt er als het ware kippenvel van. Ik was te re-

Advertentie

Rug in de prak, stekende schouder, knieën in puin... Doe wat!

Met het stijgen der jaren kan iedere beweging, zelfs de meest simpele, pijnlijk worden. Laat die gewrichtsproblemen niet met de jaren erger worden! Er bestaan tegenwoordig zachte methoden om u op natuurlijke wijze te helpen.

Kies voor natuurlijke methoden

Wist u dat dit soort aandoeningen bij de bewoners van Noord-Europa zelden voorkomt? Dat komt doordat ze veel vette vis eten waarvan de kalmerende en beschermende eigenschappen voor het kraakbeen zijn bewezen.

Met Phytalgic voelt u zich in 3 weken beter!

Op basis van deze onderzoeken heeft het researchcentrum van Phythea **Phytalgic** samengesteld, een product met natuurlijke bestanddelen ter versoepeling van verouderende gewrichten. Dit supplement bevat dus een groot percentage wilde visolie dat samen met zink en brandnetel zowel een kalmerend als een beschermende werking heeft. De verbetering is over het algemeen merkbaar na 3 weken gebruik van 3 capsules per dag.

Phytalgic van Phythea
Te koop bij uw apotheek - Ongeveer 16,80€
CNK-code: 2399-202, NUT/PL: 968/1